

1.04 Strokovni članek

UDK 930.25:354.34(497.4)"1945/..."

Prejeto: 23. 5. 2022

Pravni predhodniki Ministrstva za kulturo Republike Slovenije od leta 1945 dalje in njihovo gradivo v Arhivu Republike Slovenije

JERNEJ KRIŽAJ

višji svetovalec – arhivist za gradivo uprave po letu 1945
Arhiv Republike Slovenije, Zvezdarska ulica 1, SI-1102 Ljubljana
e-pošta: jernej.krizaj@gov.si

Izvleček

Članek obravnava historiat republiških upravnih organov s področja kulture v obdobju od leta 1945 do danes. Do sredine sedemdesetih let prejšnjega stoletja kultura ni imela samostojnega resorja (običajno je bila združena s področjem prosvete). Z izjemo krajših prekinitev je od takrat dalje imela lastni resor. Arhivsko gradivo vseh pravnih predhodnikov Ministrstva za kulturo Republike Slovenije, delujočih v obdobju od leta 1945 do leta 1991, je že bilo prevzeto v pristojni arhiv. Trenutno poteka postopek odbiranja arhivskega gradiva iz devetdesetih let minulega stoletja.

Abstract

LEGAL PREDECESSORS OF THE MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA FROM 1945 ONWARDS AND THEIR ARCHIVES IN THE ARCHIVES OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

The article deals with the history of the state administrative bodies in the field of culture from 1945 to the present. Until the mid-1970s, culture had no independent department (predominantly, it was associated with the field of education). Except for a few short intervals, it had its department from that time. Archive materials of all legal predecessors of the Ministry of Culture of the Republic of Slovenia, operating from 1945 to 1991, have already been acquired by the competent archive. Appraisal of archival materials from the 1990s is currently underway.

Ključne besede:

kultura, svet,
sekretariat,
komite,
ministrstvo,
arhivsko gradivo,
arhivski fond

Key-words:

culture, council,
secretariat,
committee,
ministry, archival
materials,
archival fonds

Republiški upravni organi s področja kulture v obdobju od leta 1945 do leta 1963

Področje kulture je sprva spadalo v pristojnost Ministrstvo za prosveto Narodne vlade Slovenije (v nadaljevanju: NVS), ki je bilo ustanovljeno z Zakonom o Narodni vladi Slovenije (3. čl.) z dne 5. maja 1945.¹ Poleg oddelkov za prosvetne ter druge splošne in personalne zadeve je bil ustanovljen tudi Oddelek za kulturo. Slednjega so sestavljali različni odseki, in sicer kulturno-znanstveni, književni, umetniški, za glasbo in umetne plese, gledališki in za kulturne zveze z zamejstvom.²

Naloga Kulturno-znanstvenega odseka je bila pripravljanje in sprejemanje predlogov za ustanovitev osrednjih ustanov s področja kulture in znanosti (akademija, univerza, muzeji, arhiv, folklorni institut, osrednja knjižnica itd.). Organiziral je tečaje za delavce v teh ustanovah in skrbel za strokovnost dela v ustanovah.³

Skrb za organizacijo in popularizacijo književnih prireditev, založniško dejavnost, izdajo strokovne literature in časopisa je bila v domeni Književnega odseka.⁴

Umetniškemu odseku, Odseku za glasbo in umetne plese ter Gledališkemu odseku je bila dodeljena skrb za popularizacijo njihovih področij (likovne razstave, festivali, glasbene in gledališke predstave itd.).⁵

Izmenjave oziroma gostovanja znanstvenikov, predavateljev, književnikov in študentov ter strokovnost gostovanj so se reševale v okviru Odseka za kulturo zveze z zamejstvom.⁶

Z Zakonom o reorganizaciji vlade Ljudske republike Slovenije z dne 5. marca 1946 se je ministrstvo preimenovalo v Ministrstvo za prosveto Ljudske republike Slovenije (v nadaljevanju: LRS). Področje dela in organiziranost ministrstva se nista spremenila.⁷

Z namenom zagotavljanja uspešnejšega razvoja znanosti in kulture je bilo z Ukazom o ustanovitvi Ministrstva za znanost in kulturo LR Slovenije (1. čl.) z dne 14. septembra 1949 vzpostavljeno dotično ministrstvo. Od Ministrstva za prosveto LRS je prevzelo »vse zadeve visokih šol in njim po stopnji enakih šol, akademij, znanstvenih in kulturnih ustanov in podobno ter zadeve kinematografije in radiofuzne službe«.⁸

Na temelju Odloka o reorganizaciji vlade Ljudske republike Slovenije (2. čl.) z dne 11. aprila 1951 sta bili obe zgoraj omenjeni ministrstvi ukinjeni. Njune pristojnosti je prevzel novoustanovljeni Svet Vlade LRS za prosveto in kulturo.⁹

Z Zakonom za izvršitev ustavnega zakona o temeljih družbene in politične ureditve in o organih oblasti Ljudske republike Slovenije (12. čl.) z dne 30. januarja 1953 so zadeve, ki so spadale v pristojnost Sveta Vlade LRS za prosveto in kulturo, prešle v pristojnost novega Sveta za prosveto in kulturo LRS.¹⁰

Zakon o upravnih organih v Ljudski republiki Sloveniji (10. čl.) z dne 25. aprila 1956 je dal osnovo za naslednje preimenovanje – Svet za kulturo in prosveto LRS.¹¹ Odlok o prenehanju odpravljenih in o začetku dela novih republi-

¹ Uradni list SNOS in NVS, št. 5/1945.

² Kozina: *Republiški upravni organi v LRS od 1945 do 1953*, str. 113–114.

³ Kozina: *Republiški upravni organi v LRS od 1945 do 1953*, str. 114.

⁴ Prav tam.

⁵ Prav tam.

⁶ Prav tam.

⁷ Uradni list LRS, št. 20/1946.

⁸ Uradni list LRS, št. 28/1949.

⁹ Uradni list LRS, št. 15/1951.

¹⁰ Uradni list LRS, št. 3/1953.

¹¹ Uradni list LRS, št. 13/1956.

ških upravnih organov (2. čl.) z dne 12. maja 1956 je določil, da svet začne z delom 1. junija 1956.¹²

Področje šolstva je po zakonu prevzel novonastali Svet za šolstvo LRS (23. čl.). Svet za kulturo in prosveto LRS je opravljal (24. čl.) zadeve družbenega upravljanja, ki so imele splošen pomen, določene izvršilne zadeve ter upravne zadeve iz republiške pristojnosti na področju znanosti, umetnosti, ljudske prosvete, telesne kulture, radijsko oddajne službe, filma, založništva in drugih oblik kulturnega življenja ter umetniških akademij, če to ni spadalo v pristojnost drugih organov. V primerjavi z Državnim arhivom LRS ter Zavodom za varstvo kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti je izvrševal pravice in dolžnosti, ki so bile določene s 46. čl. Zakona o državni upravi,¹³ medtem ko je v primerjavi z republiško komisijo za pregled filmov izvrševal pravice in dolžnosti v skladu s 50. čl. istega zakona.¹⁴

Iz delovnega področja Sveta za kulturo in prosveto LRS so bile z uveljavitvijo Zakona o ustanovitvi Sveta za znanost LR Slovenije (6. čl.) z dne 26. novembra 1957 izločene zadeve s področja znanosti. Upravne zadeve iz pristojnosti Sveta za znanost LRS je opravljal Sekretariat Sveta za kulturo in prosveto LRS, ki se je zato preimenoval v Sekretariat LRS za kulturo, prosveto in znanost (5. čl.).¹⁵ Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah zakona o upravnih organih v Ljudski republiki Sloveniji (3. čl.) z dne 9. junija 1962 so bile upravne zadeve s področja znanosti zadnje omenjenemu sekretariatu odvzete, posledično se je preimenoval v Sekretariat LRS za kulturo in prosveto.¹⁶

Svet za kulturo in prosveto Ljudske republike Slovenije je bil ukinjen na temelju Zakona o izvedbi ustave Socialistične republike Slovenije (22. čl.) z dne 9. aprila 1963. Njegove upravne naloge je prevzel Republiški sekretariat za kulturo in prosveto Socialistične republike Slovenije (v nadaljevanju: SRS).¹⁷

Republiški upravni organi s področja kulture v obdobju od leta 1963 do leta 1975

Na temelju Zakona o organizaciji republiške uprave SR Slovenije z dne 16. aprila 1965 je bil Republiški sekretariat za kulturo in prosveto SRS, dne 30. aprila 1965, po dobrih dveh letih delovanja ukinjen. Istega dne je njegove in naloge ukinjenega Republiškega sekretariata za šolstvo SRS ter Republiškega sekretariata za raziskovalno delo in visoko šolstvo SRS (28. čl.) prevzel Republiški sekretariat za prosveto in kulturo SRS (3. čl.). Opravljal (13. čl.) je »*upravne zadeve iz republiške pristojnosti na področju šolstva ter drugih vzgojnih in izobraževalnih dejavnosti, na področju kulturno-umetniških dejavnosti, varstva kulturnih spomenikov in prirodnih znamenitosti ter na področju znanstvenega, raziskovalnega in razvojnega dela*«. V njegov delokrog je spadalo tudi »*strokovno in administrativno delo za Komisijo SR Slovenije za telesno kulturo in za Pedagoški svet SR Slovenije*«. ¹⁸

Zakon o organizaciji republiške uprave SR Slovenije (1. čl.) z dne 6. junija 1972 je določil, da Zavod SRS za šolstvo spada pod nadzor Republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS.¹⁹

¹² Uradni list LRS, št. 14/1956.

¹³ Uradni list FLRJ, št. 13/1956.

¹⁴ Uradni list LRS, št. 13/1956.

¹⁵ Uradni list LRS, št. 43/1957.

¹⁶ Uradni list LRS, št. 21/1962.

¹⁷ Uradni list SRS, št. 10/1963.

¹⁸ Uradni list SRS, št. 14/1965.

¹⁹ Uradni list SRS, št. 23/1972.

Z Zakonom o republiških upravnih organih (118. čl.) z dne 25. decembra 1974 je bil s 1. februarjem 1975 sekretariat odpravljen.²⁰

Republiški upravni organi s področja kulture v obdobju od leta 1975 do leta 1991

Istega dne je z delom začel Republiški komite za kulturo SRS (118. čl.). Prevezel je del upravnih nalog (103. čl.) ukinjenega sekretariata, in sicer tistih, ki so se nanašale na: *»kulturno–umetniško in kulturno-prosvetno dejavnost ter na varstvo kulturnih vrednot in naravnih znamenitosti; na uresničevanje stikov s tujino na teh področjih«*.²¹

Upravne naloge s področja šolstva ter drugih vzgojnih in izobraževalnih dejavnosti (101. čl.) je prevzel novonastali Republiški komite za vzgojo in izobraževanje SRS. Področje znanstvenega, raziskovalnega in razvojnega dela (102. čl.) je prešlo v domeno Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost SRS.²²

Uveljavitev Zakona o organizaciji in delovnem področju republiških upravnih organov in republiških organizacij ter samostojnih strokovnih služb Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije (50. čl.) z dne 20. februarja 1980 je prinesla združitev Republiškega komiteja za kulturo SRS in Republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost SRS v Republiški komite za kulturo in znanost SRS. Zadolžen (30. čl.) je bil za zadeve, ki so se nanašale *»na kulturno–umetniško in kulturno-prosvetno dejavnost; na varstvo kulturne in naravne dediščine, razen inšpekcijskega nadzorstva na področju varstva nepremične naravne in kulturne dediščine, na raziskovalno delo, na inovacijsko dejavnost in prenos tehnologije«*.²³

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in delovnem področju republiških upravnih organov in republiških organizacij ter samostojnih strokovnih služb Izvršnega sveta Skupščine SR Slovenije (22. čl.) z dne 31. marca 1982 je s 7. majem 1982 Republiški komite za kulturo in znanost SRS ukinil. Navedenega dne je področje kulture prevzel novoustanovljeni Republiški komite za kulturo SRS, medtem ko je področje znanosti prevzel Republiški komite za raziskovalno dejavnost in tehnologijo SRS. Po zakonu (12. čl.) je Republiški komite za kulturo SRS opravljal zadeve, ki so se nanašale *»na kulturne dejavnosti, razen inšpekcijskega nadzorstva na področju varstva nepremične naravne in kulturne dediščine«*.²⁴

Zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o organizaciji in delovnem področju republiških upravnih organov in republiških organizacij (3. čl.) z dne 14. junija 1990 je dal podlago za preimenovanje komitejev v sekretariate. V celotnem besedilu zakona se je kratica *»SR«* nadomestila z besedo *»Republike«*.²⁵ Tako je nastal Republiški sekretariat za kulturo Republike Slovenije (v nadaljevanju: RS).

Njegovo delo je nadaljevalo Ministrstvo za kulturo RS, ustanovljeno na temelju Zakona o organizaciji in delovnem področju republiške uprave (29. čl.) z dne 12. junija 1991. V sestavi ministrstva (4. čl.) sta bila Zavod RS za varstvo naravne in kulturne dediščine ter Arhiv RS. Pokrivalo je zadeve (24. čl.), ki so se nanašale na kulturne dejavnosti, razen inšpekcijskega nadzorstva na področju varstva nepremične naravne in kulturne dediščine.²⁶

²⁰ Uradni list SRS, št. 39/1974.

²¹ Prav tam.

²² Prav tam.

²³ Uradni list SRS, št. 5/1980.

²⁴ Uradni list SRS, št. 12/1982.

²⁵ Uradni list RS, št. 24/1990.

²⁶ Uradni list RS, št. 27/1991.

Republiški upravni organi s področja kulture v samostojni Sloveniji

Zakon o organizaciji in delovnem področju ministrstev (2. čl.) z dne 10. novembra 1994 je določil, da v sestavo Ministrstva za kulturo RS spadajo Uprava RS za kulturno dediščino, Arhiv RS in Inšpektorat RS za področje kulturne dediščine. Ministrstvo je opravljalo (8. čl.) zadeve, nanašajoče se: *»na ustvarjanje in posredovanje kulturnih vrednot, na varstvo kulturne dediščine in kulturnih vrednot na področju naravne dediščine; na splošnoizobraževalno knjižničarstvo; na mednarodno kulturno sodelovanje, vključno s promocijo slovenske kulture v tujini in na kulturne programe narodnosti v Republiki Sloveniji ter Slovencev zunaj Republike Slovenije«.*²⁷

Z uveljavitvijo Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije (13. čl.) z dne 16. aprila 1996 je ministrstvo prevzelo vodenje evidence javnih glasil in evidence samostojnih novinarjev.²⁸

Zakon o državni upravi (33. čl.) z dne 31. maja 2002 je ministrstvu dodal delovno področje medijev.²⁹

Po Zakonu o državni upravi (33. čl.) z dne 26. januarja 2005 je ministrstvo opravljalo *»naloge na področjih ustvarjanja, posredovanja in varovanja kulturnih vrednot, medijev ter skrbi za uveljavljanje, razvoj in promocijo slovenskega jezika«.*³⁰

Z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije (4. čl.) z dne 26. januarja 2012 je bilo Ministrstvo za kulturo RS ukinjeno. Njegovo in delovno področje Ministrstva za šolstvo in šport RS ter deloma področje Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS, ki se je nanašalo na visoko šolstvo, znanost in raziskovanje, je prevzelo novo oblikovano Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS.³¹

Dotično ministrstvo je v skladu z Zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi (11. čl.) z dne 9. marca 2012 opravljalo naloge *»na področjih predšolske vzgoje, osnovnega, srednjega, višjega in visokega šolstva, znanosti, raziskovanja, športa, ustvarjanja, umetnosti, kulture, kulturne dediščine, medijev, informacijske družbe, elektronskih komunikacij, slovenskega jezika ter verskih skupnosti«.*³²

Resor kulture je po Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o Vladi Republike Slovenije (3. čl.) z dne 5. marca 2013 ponovno dobil samostojno ministrstvo. Dotedanje Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport RS je z delom nadaljevalo kot Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS. Ministrstvo za kulturo RS je pokrivalo področja *»ustvarjanja, umetnosti, kulture, kulturne dediščine, medijev, slovenskega jezika in verskih skupnosti«.*³³

Malenkostno spremenjen opis delovnih nalog je bil naveden v Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o državni upravi (4. čl.) z dne 23. maja 2013, to so področja *»umetnosti, kulture, kulturne dediščine, filma, medijev, slovenskega jezika in verske svobode«.*³⁴

Zadnjo spremembo na delovnem področju ministrstva uvaja Zakon o spremembah Zakona o državni upravi (11. čl.) z dne 24. novembra 2021, ki na-

²⁷ Uradni list RS, št. 71/1994.

²⁸ Uradni list RS, št. 23/1996.

²⁹ Uradni list RS, št. 52/2002.

³⁰ Uradni list RS, št. 24/2005.

³¹ Uradni list RS, št. 8/2012.

³² Uradni list RS, št. 21/2012.

³³ Uradni list RS, št. 21/2013.

³⁴ Uradni list RS, št. 47/2013.

loge na področju verske svobode s 1. januarjem 2024 predaja v skrb službe Vlade RS, pristojne za verske skupnosti.³⁵

Arhivsko gradivo pravnih predhodnikov Ministrstva za kulturo RS v Arhivu RS

V Arhiv RS je bilo prevzeto arhivsko gradivo vseh pravnih predhodnikov Ministrstva za kulturo RS, delujočih v obdobju od leta 1945 do leta 1991.

Razdeljeno je v osem arhivskih fondov. Prvi, najobsežnejši in pri obiskovalcih arhivske čitalnice najbolj pregledovani fond, je SI AS 231, Ministrstvo za prosveto LRS. Najstarejši dokumenti segajo v leto 1900, najmlajši v leto 1959, medtem ko je večina gradiva nastala v obdobju od leta 1945 do leta 1951.³⁶

Naslednji arhivski fond s področja kulture je SI AS 232, Ministrstvo za znanost in kulturo LRS. Gradivo je nastalo v času obstoja ustvarjalca, to je med letoma 1949 in 1951.³⁷

Tretji arhivski fond predstavlja SI AS 249, Svet za kulturo in prosveto LRS. Poleg omenjenega sveta fond vsebuje tudi gradivo Sveta Vlade LRS za prosveto in kulturo ter Sveta za prosveto in kulturo LRS. Generalno je gradivo nastalo v letih obstoja (1951–1963) naštetih ustvarjalcev, medtem ko so najmlajši dokumenti nastali v letu 1964.³⁸

Temu sledi fond SI AS 2130, Republiški sekretariat za kulturo in prosveto SRS. Gradivo je nastalo v časovnem razponu med letoma 1921 in 1966 oziroma večinoma v letih 1963–1965.³⁹

SI AS 2024, Republiški sekretariat za prosveto in kulturo SRS je peti arhivski fond, ki med drugim zadeva področje kulture in zajema gradivo, nastalo v letih 1962–1973. Ob dotičnem sekretariatu fond vsebuje še gradivo Republiškega sekretariata za šolstvo SRS.⁴⁰

Naslednji pravni predhodnik Ministrstva za kulturo RS in obenem istoimenski arhivski fond je SI AS 2176, Republiški komite za kulturo SRS. Glavnina gradiva je nastala med letoma 1975 in 1980, najstarejši dokumenti segajo v leto 1954 in najmlajši v leto 1982.⁴¹

Predzadnji arhivski fond je Republiški komite za kulturo in znanost SRS. Večina gradiva izvira iz let 1980–1982, medtem ko celoten časovni razpon gradiva določata letnici 1955 in 1987.⁴²

Konec letošnjega marca je bil v Arhiv RS prevzet še zadnji arhivski fond, s katerim je bilo končano prevzemanje arhivskega gradiva pravnih predhodnikov Ministrstva za kulturo RS, delujočih pred osamosvojitvijo Slovenije, in sicer SI AS 2198, Republiški sekretariat za kulturo RS. Poleg omenjenega sekretariata fond vsebuje še gradivo Republiškega komiteja za kulturo SRS,⁴³ ki je deloval v

³⁵ *Uradni list RS*, št. 189/2021.

³⁶ SI AS 231: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=23396&refCode=SI%20AS%20231&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

³⁷ SI AS 232: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=23398&refCode=SI%20AS%20232&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

³⁸ SI AS 249: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=23444&refCode=SI%20AS%20249&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

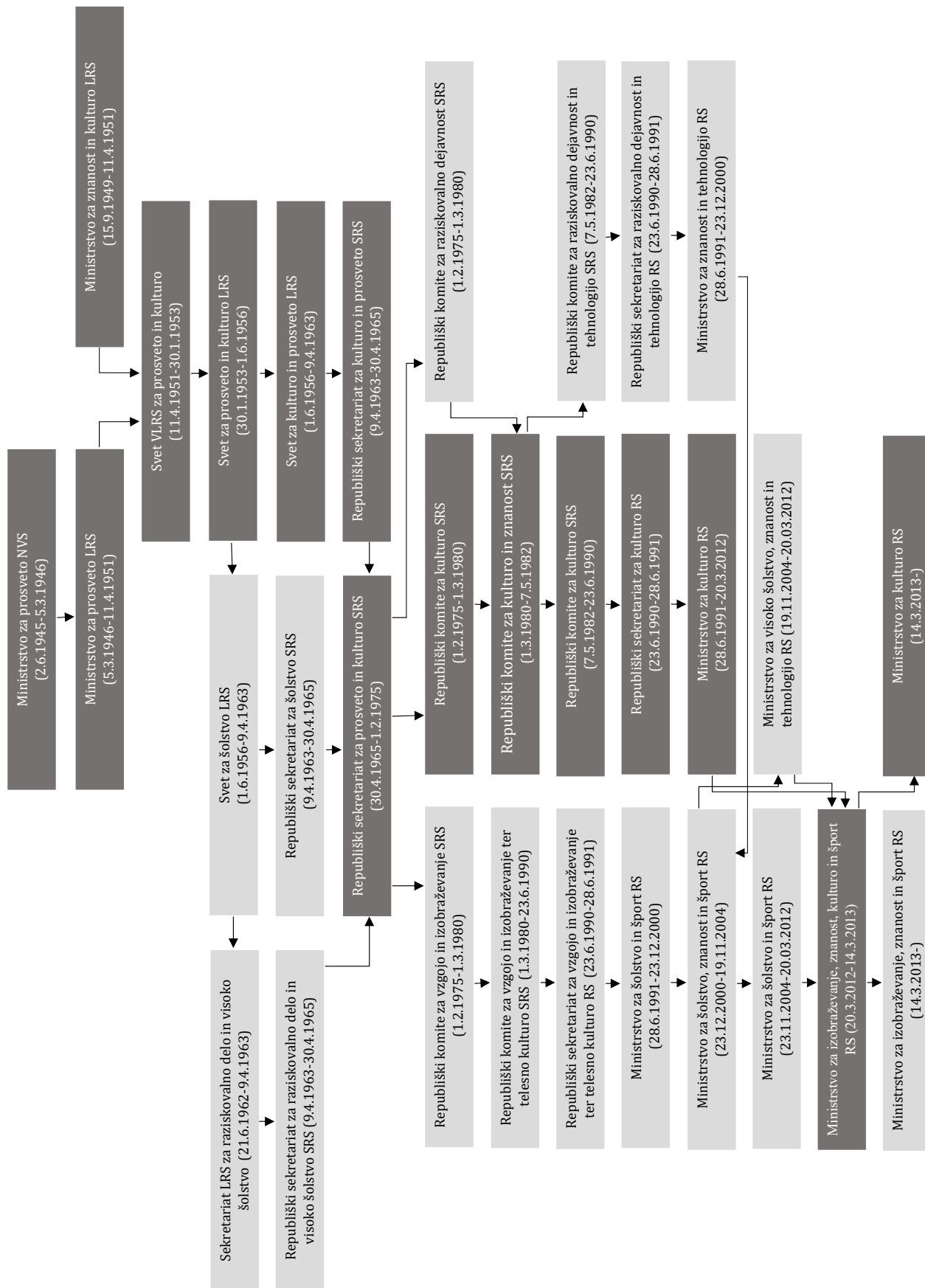
³⁹ SI AS 2130: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=519706&refCode=SI%20AS%202130&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

⁴⁰ SI AS 2024: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=27830&refCode=SI%20AS%202024&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

⁴¹ SI AS 2176: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=607002&refCode=SI%20AS%202176&type=&subId=&subLink=> (dostop: 4. 5. 2022).

⁴² SI AS 1464: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=26227&refCode=SI%20AS%201464&type=&subId=&subLink=> (dostop: 4. 5. 2022).

⁴³ Javnopravna oseba z nazivom Republiški komite za kulturo SRS je delovala tudi v obdobju

Pripomba: Če obdobja obstoja posameznih javnopravnih oseb niso bila točno določena v samih predpisih, so bila zapisana glede na datume uveljavitve predpisov. Temneje obarvana polja predstavljajo neposredne pravne predhodnike Ministrstva za kulturo RS. (Izdelava sheme: avtor članka.)

obdobju 1982–1990. Glavnina gradiva izhaja iz obdobja 1983–1991, najstarejši dokumenti segajo v leto 1947 in najmlajši v leto 1993.⁴⁴

Na Ministrstvu za kulturo RS trenutno poteka popisovanje dokumentarnega gradiva iz devetdesetih let prejšnjega stoletja. Na temelju izdelanega popisa bo določeno in odbrano arhivsko gradivo.

Zaključek

Arhiv RS hrani arhivsko gradivo vseh pravnih predhodnikov Ministra za kulturo RS, delujočih v obdobju od leta 1945 do vključno leta 1991. Med drugim predstavlja prvovrsten vir za proučevanje delovanja različnih institucij s področja kulture, varstva naravne in kulturne dediščine, mednarodnega sodelovanja na področju kulture, uveljavljanja statusa umetnika ipd. Zaradi pogostih reorganizacij državne uprave v omenjenem obdobju se gradivo nahaja v osmih različnih arhivskih fondih. Za raziskovanje nič manj zanimivo poosamosvojitveno gradivo do konca devetdesetih let 20. stoletja bo v Arhiv RS prevzeto v prihodnjem kratkoročnem obdobju.

VIRI IN LITERATURA

ARHIVSKI VIRI

SI AS 231, Ministrstvo za prosveto Ljudske republike Slovenije: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=23396&refCode=SI%20AS%20231&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

SI AS 232, Ministrstvo za znanost in kulturo Ljudske republike Slovenije: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=23398&refCode=SI%20AS%20232&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

SI AS 249, Svet za kulturo in prosveto Ljudske republike Slovenije: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=23444&refCode=SI%20AS%20249&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

SI AS 1464, Republiški komite za kulturo in znanost Socialistične republike Slovenije: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=26227&refCode=SI%20AS%201464&type=&subId=&subLink=> (dostop: 4. 5. 2022).

SI AS 2024, Republiški sekretariat za prosveto in kulturo Socialistične republike Slovenije: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=27830&refCode=SI%20AS%202024&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

SI AS 2130, Republiški sekretariat za kulturo in prosveto Socialistične republike Slovenije: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=519706&refCode=SI%20AS%202130&type=&subId=&subLink=> (dostop: 3. 5. 2022).

SI AS 2176, Republiški komite za kulturo Socialistične republike Slovenije: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=607002&refCode=SI%20AS%202176&type=&subId=&subLink=> (dostop: 4. 5. 2022).

SI AS 2198, Republiški sekretariat za kulturo Republike Slovenije: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=3908004&refCode=SI%20AS%202198&type=&subId=&subLink=> (dostop: 4. 5. 2022).

1975–1980. V zvezi s tem glej poglavje Republiški upravni organi s področja kulture v obdobju od leta 1975 do leta 1991.

⁴⁴ SI AS 2198: <https://vac.sjas.gov.si/vac/search/details?id=3908004&refCode=SI%20AS%202198&type=&subId=&subLink=> (dostop: 4. 5. 2022).

LITERATURA

Kozina, Brane: *Republiški upravni organi v LRS od 1945 do 1953*. Ljubljana: Arhiv Republike Slovenije, 1996.

URADNI LISTI

Uradni list Slovenskega narodno osvobodilnega sveta in Narodne vlade Slovenije, 1945.

Uradni list Ljudske republike Slovenije, 1946, 1949, 1951, 1953, 1956, 1957, 1962.

Uradni list Federativne ljudske republike Jugoslavije, 1956.

Uradni list Socialistične republike Slovenije, 1963, 1965, 1972, 1974, 1980, 1982.

Uradni list Republike Slovenije, 1990, 1991, 1994, 1996, 2002, 2005, 2012, 2013, 2021.

SUMMARY

LEGAL PREDECESSORS OF THE MINISTRY OF CULTURE OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA FROM 1945 ONWARDS AND THEIR ARCHIVES IN THE ARCHIVES OF THE REPUBLIC OF SLOVENIA

The article deals with the history of the state administrative bodies in the field of culture from 1945 to the present and their archives in the Archives of the Republic of Slovenia. Until the mid-1970s, culture had no independent department (predominantly, it was associated with the field of education). Except for a few short intervals, it had its department from that time. Archival materials of all legal predecessors of the Ministry of Culture of the Republic of Slovenia, operating from 1945 to 1991, have already been acquired by the competent archive.

Among other things, the archival materials are a first-class source for studying the functioning of various institutions in the field of culture, protection of natural and cultural heritage, international cooperation in the field of culture, asserting the status of an artist, and more. Due to the frequent reorganization of the state administration in the mentioned period, the records are in eight different archival fonds. For research equally interesting post-independence records, created until the end of the 1990s, will be accrued by the Archives of the Republic of Slovenia shortly.